

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/206/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113204428
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3113204428.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: Secapital S.á.r.L., so sídlom v Luxemburskom veľkovoľvodstve, 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburg, reg.č.: B108305, zastúpený zástupcom: Advokátska kancelária Gallo s.r.o., so sídlom v Martine, ul. Jilemnického 30, proti odporcovi: K. I., trvale bytom R., J. 5, tohto času na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou K. K., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Považská Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Skalici, ul. Petrovská 10, zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 1.273,51 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

III. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 20.02.2013 doručený návrh pôvodného navrhovateľa, obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., procesného predchodcu navrhovateľa, ktorým sa proti odporcovi domáhal, aby súd rozhodol o splnení jeho povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.273,51 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 17.07.2010 do zaplatenia. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj právo na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s odporcom uzatvorila Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi celkovú sumu pôžičky 1.974,31 eur. Odporca sa zaviazal uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v 48 pravidelných mesačných splátkach v sume 42,92 eur. Odporca si túto povinnosť nesplnil, pretože z uvedenej zmluvy uhradil iba 629,96 eur. Vzhľadom k porušeniu zmluvnej povinnosti navrhovateľ dňa 13.06.2010 listom - predžalobná upomienka vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Celkový dlh ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1.273,51 eur.

Uznesením súdu č.k. 17C/206/2013-55 zo dňa 12.02.2015, na základe návrhu navrhovateľa, súd pripustil zmenu účastníka na strane navrhovateľa, a to tak, že namiesto pôvodného navrhovateľa sa navrhovateľom stal súčasný navrhovateľ.

V priebehu konania súd na základe návrhu navrhovateľa vydal vo veci platobný rozkaz, ktorý sa odporcovi nepodarilo doručiť do vlastných rúk, v dôsledku čoho ho súd zrušil. V ďalšom priebehu konania sa nepodarilo zistiť bydlisko odporcu, resp. miesto jeho aktuálneho pobytu. Preto bola odporcovi ustanovená rozhodnutím súdu zo dňa 11.02.2015 opatrovníčka. Opatrovníčke odporcu bol návrh spolu

s prílohami doručený dňa 24.02.2015. Opatrovníčka na doručený návrh reagovala tak, že súhlasí s tým, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti podľa zákona. Právne posúdenie veci ponecháva na súd na základe vykonaných dôkazov. Z dôvodu opatrnosti vznesla aj námietku premlčania nároku. Túto námietku bližšie neodôvodnila skutkovými ani právnyimi okolnosťami.

V priebehu konania podaním zo dňa 07.10.2013 vstúpil do konania vedľajší účastník, Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, a to na stranu odporcu. Vedľajší účastník je združenie pôsobiace na ochranu práv spotrebiteľov. Hlavnou náplňou činnosti tohto združenia je zastupovanie spotrebiteľov a ich podpora formou vedľajšieho účastníctva v konaní, zastupovanie spotrebiteľov v konaní správnych a kontrolných orgánov, urovnávanie a riešenie spotrebiteľských sporov mediáciou, podávania návrhov na zdržanie sa protiprávneho konania vo veci ochrany spotrebiteľov. Vstup vedľajšieho účastníka bol navrhovateľovi aj opatrovníčke odporcu riadne oznámený. Navrhovateľ proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporcu namietal, pričom súd na základe tejto námietky rozhodol uznesením č.k. 17C/206/2013 - 69 tak, že vedľajšie účastníctvo vedľajšieho účastníka na strane odporcu je prípustné. Vedľajší účastník na strane odporcu sa k návrhu nevyjadril.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil žiadny z účastníkov konania, opatrovníčka odporcu ani právny zástupca navrhovateľa. Na tomto pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: Zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 18.09.2008, vrátane Všeobecných obchodných podmienok na rubovej strane tejto zmluvy, listom pôvodného veriteľa zo dňa 13.06.2010, kópiami poštovej zásielky na č.l. 5 a 6, prehľadom splátok a úhrad, Zmluvou po postúpení pohľadávok z 17.03.2013 na č.l. 18. Po takto vykonanom dokazovaní súd zistil tento pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav:

Procesný predchodca navrhovateľa (pôvodný navrhovateľ), teda obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 18.09.2008 uzatvorila s odporcom Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXX, v ktorej bolo uvedené, že je schválená výška pôžičky v celkovej sume 40.000-Sk, teda 1.327,76 eur, a že celková suma pôžičky je 59.478,09 Sk, teda 1.974,31 eur. Medzi účastníkmi tejto zmluvy bolo dohodnuté, že odporca pôžičku splatí v 48 mesačných splátkach vo výške 42,92 eur, teda 1.293,-Sk. RPMN bola uvedená vo výške 21,89 % a priemerná RPMN bola uvedená vo výške 61,36 %. Ročná úroková sadzba bola uvedená v sume 21,89 %. Celkové náklady odporcu - spotrebiteľa boli uvedené vo výške 1.142,20 eur. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky, uvedené na rubovej strane tejto zmluvy. Podľa tvrdenia navrhovateľa odporca vrátil navrhovateľovi 629,96 eur, teda 18.978,17 Sk.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods.1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods.1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú

ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm.a/ zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu 18.09.2008, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods.2 písm. g/, i/, k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods.3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Navrhovateľ svoje právo na žalovanú sumu, teda svoju pohľadávku voči odporcovi odôvodňuje tým, že s odporcom jeho právny predchodca uzatvoril dňa 18.09.2008 zmluvu o pôžičke. Zmluva o pôžičke, ktorá je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm.a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorú mienil uzatvoriť navrhovateľ s odporcom ako spotrebiteľom, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože pri ich uzatváraní navrhovateľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca je fyzickou osobou a nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch. Napríklad podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, či zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Vo všeobecnosti pre občianske súdne konanie platí, že bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje predovšetkým navrhovateľa, ktorý sa návrhom domáha svojho práva. Takisto platí, že dôkazné bremeno ohľadne preukázania určitej tvrdenej skutočnosti zaťažuje v konaní toho účastníka, ktorý sa dovoľáva použitia nejakej právnej normy a právneho následku z nej vychádzajúceho. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena. Neunesenie dôkazného bremena má za následok nepreukázanie tvrdenej skutočnosti, čo môže viesť aj k celkovému neúspechu v konaní. Aplikujúc uvedené v tomto konaní, súd konštatuje, že tvrdenie navrhovateľa, že odporca si nesplnil svoju určitú zmluvnú povinnosť, navrhovateľ v konaní nepreukázal.

Zmluva o pôžičke je tzv. reálnym kontraktom. Veriteľ ňou prenecháva dlžníkovi na voľné nakladanie veci druhovo určené, t.j. veci zastupiteľné, najmä peniaze, pričom dlžník sa zaväzuje vrátiť mu po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Tento typ zmluvy môže byť odplatný aj bezodplatný. Zmluvu o pôžičke, ktorá je zároveň spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm.a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, možno platne uzatvoriť len písomne. Podstatnými, pojmovými znakmi zmluvy o pôžičke sú prenechanie druhovo určených vecí na voľné nakladanie, dočasnosť právneho vzťahu a povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu do doby, ktorej koniec môže byť určený aj neskôr, po vzniku záväzkového vzťahu. Zmluva o pôžičke vzniká odovzdaním požičaných vecí, a teda povinnosť dlžníka vrátiť požičané veci vzniká ich odovzdaním. Reálna zmluva, rovnako ako konsenzuálna zmluva, vyžaduje zmluvný

konsenzus, ktorý však nespôsobuje vznik samotného zmluvného vzťahu, ale tento vzniká až v dôsledku ďalšieho úkonu a tento úkon spôsobuje jeho vznik. V danom prípade ide o odovzdanie predmetu pôžičky a nie podpis zmluvy. Písomná zmluva tak potom predstavuje iba vhodný dôkazný prostriedok o obsahu a vzniku záväzkového vzťahu.

Súd návrh navrhovateľa zamietol pre viaceré dôvody. Jedným z nich je to, že po posúdení predloženej zmluvy o pôžičke a ostatných listinných dôkazov, nemá súd za preukázané riadne uzatvorenie zmluvy o pôžičke, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľom predložená zmluva je neurčitým právnym úkonom, a v dôsledku toho teda aj neplatným právnym úkonom. Obsah tohto právného úkonu súd vyvodzoval najmä z jej časti označenej ako „Schválená výška pôžičky“, pretože v tejto jej časti mali byť uvádzané podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke. V nej je okrem iného neurčito uvedené, že schválená výška pôžičky je 40.000,-Sk (1.327,76 eur) a celková suma pôžičky je 59.478,09 Sk (1.974,31 eur). Navrhovateľ tvrdí, že odporcovi poskytol pôžičku v sume 1.974,31 eur, teda viac ako je schválená výška pôžičky (pritom aj podľa VOP znamená celková suma pôžičky súčet všetkých splátok). Dôkaz o tejto rozpornej skutočnosti (aká suma bola v skutočnosti odporcovi poskytnutá) neuviedol ani neoznačil. Uvedené je zároveň druhým dôvodom, pre ktorý súd návrh zamietol. Z prehľadu splátok a úhrad takisto nie je možné zistiť aká suma peňazí bola odporcovi poskytnutá na základe pôžičky, resp. spotrebiteľského úveru. Len po ustálení (zistení) tejto skutočnosti je možné urobiť záver o tom, akú sumu peňazí má dlžník, teda odporca, navrhovateľovi zaplatiť (vrátiť). V opačnom prípade by súd mohol odporcu zaviazat' k plneniu, na ktoré nie je povinný. Okolnosť, aká suma peňazí bola odporcovi poskytnutá, je spochybňovaná aj tým, že odporca mal podľa zmluvy v splátkach vrátiť celkovo sumu 2.060,16 eur, t.j. 62.064,38 Sk (48x42,92 eur), čo nezodpovedá úroku 21,89 % ročne z poskytnutej sumy 1.974,31 eur (takisto to nezodpovedá prípadu, ak by odporcovi bola poskytnutá suma 1.327,76 eur). Pri sume pôžičky 1.974,31 eur a uvedenom úroku by mal odporca vrátiť celkovo sumu 3.703,02 eur (čo nezodpovedá v zmluve uvedenej výške mesačnej splátky 42,92 eur a počtu splátok 48). Pri sume pôžičky 1.327,76 eur a uvedenom úroku by mal odporca vrátiť celkovo sumu 2.490,35 eur, čo takisto nezodpovedá údajom uvedeným v zmluve.

Súd považuje za potrebné uviesť, že aj navrhovateľom predložený prehľad splátok a úhrad je zmätočný. Z neho vyplýva, že 20.07.2010 bola splatná splátka vo výške 943,47 eur, čo nezodpovedá zmluve o pôžičke zo dňa 18.09.2008, podľa ktorej výška splátky bola 42,92 eur a počet splátok bol 48. Navrhovateľ žiadnym dôkazom nepreukázal riadne (v súlade so zákonom) vyhlásenie predčasnej splatnosti celého dlhu. Preto súdu nie je zrejmé ani táto skutočnosť.

Navrhovateľ všetky uvedené okolnosti súdu nezrejmil ani na pojednávaní, na ktoré sa nedostavil, hoc naň bol riadne predvolaný. Za neúčast' na ňom sa ospravedlnil.

Z uvedeného je zrejmé, že zo zmluvy o pôžičke, nie je možné s určitosťou určiť obsah zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tejto zmluvy, odhliadnuc od skutočnosti, že zmluva pôžičke vzniká odovzdaním predmetu pôžičky, čo musí byť spoľahlivo preukázané. Nie je z nej zrejmé, aká suma mala byť odporcovi poskytnutá. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade túto neplatnú časť zmluvy nemožno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy, pričom ide o podstatnú časť zmluvy (aká suma peňazí bola požičaná), podľa § 41 Občianskeho zákonníka, je neplatná celá zmluva o pôžičke. V tejto súvislosti nie je možné uvažovať o platnom uzavretí zmluvy o pôžičke v inej forme ako písomnej (ústne, prípadne konkludentne), nakoľko pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa v čase jej uskutočnenia, rovnako ako v súčasnosti, vyžaduje jej písomná forma.

Súd považuje za potrebné uviesť aj to, že ak by aj došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bolo by potrebné považovať tento úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve totiž absentujú zákonom o spotrebiteľských úveroch požadované údaje. Týmito údajmi sú údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Súdu poukazuje aj na to, že nie je možné považovať za riadne uvedenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sú uvedené v inej listine ako je samotná zmluva. Takýto záver súdu zodpovedá aj rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Trenčíne.

Vzhľadom k nepreukázaniu uplatneného práva navrhovateľa a k dôvodu, pre ktorý súd návrh navrhovateľa zamietol, sa súd nezaoberal námietkou premlčania uplatneného práva, ktorú z opatrnosti

vzniesla opatrovníčka odporcu. Bez existencie práva na plnenie, nemôže dôjsť ani k jeho premlčaniu. Teda posudzovanie premlčania, by neprivedilo iné rozhodnutie súdu.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporca bol v konaní plne úspešný. Vzhľadom k tomu, že odporca si v konaní právo na náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu mu žiadne trovy konania ani nevyplývajú, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Z rovnakého dôvodu nepriznal náhradu trov konania ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.